

4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 за № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення 14.02.2022).

5. Податковий кодекс України : затверджено Наказом Президента України від 02.12.10 р. № 2755-VI. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 10.02.2022)

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: наказ Мінфіну України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 13.02.2022).

Позичук М.,
студент;
науковий керівник:
к. е. н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування **Павленко О. П.**;
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
(м. Дніпро)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТРАХОВО ЗАХИСТУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Сьогодні світова економіка в цілому та особливо страховий сектор, знаходяться під потужним впливом глобальних перетворень: оптимізація державного втручання, лібералізація в світовому масштабі, розвиток нових інформаційних технологій дозволили сформувати нові страхові ринки і зв'язати національні страхові системи в єдиний простір. Але поруч з очевидними позитивними наслідками таких процесів існує і негативний бік – зростання волатильності та ризикованості страхового сектору. Страхова сфера є доволі специфічним полем діяльності, адже значна концентрація грошей як у готівковій, так і в безготівковій формах, наявність складних та часто незрозумілих за своєю структурою страхових інструментів створюють можливості для численних зловживань і порушень. Додаткові проблеми виникають через впровадження в діяльність страхового сектору потужної «інформаційної складової». Через глобальні автоматизовані операційні системи, електронний зв'язок, дистанційний

доступ до комерційної інформації підвищується загроза кіберзлочинності. Так, за оцінкою міжнародної аудиторської компанії Price Waterhouse Coopers, щорічний збиток страхового бізнесу в європейських країнах від таких злочинів складає близько 33 млрд. дол.

Крім того статистика свідчить, що майже 70% злочинів у банківській сфері здійснюються або співробітниками, або ж за їхньої участі. Світова економічна криза додала підстав до активізації страхового шахрайства: сьогодні у сфері кіберризиків злочини частіше відбуваються у збанкрутілих банках або у тих, що проходять процедуру санації. В Україні про проблему шахрайства знову активно заговорили у 2014-2016 рр. після низки банкрутств та закриття фінансових і банківських установ. Оскільки банківські установи виступають найважливішим елементом платіжної системи країни, негативні наслідки від наявності злочинних схем діяльності можуть призвести до порушення в проведенні платежів в країні. Така ситуація шкодить усій економічній активності, відлякує інвесторів та знижує довіру населення до фінансового сектору [1, С.3].

Проблематика формування доходних та видаткових частин бюджетів усіх рівнів доповнюється проблемами управління бюджетними коштами через казначейську систему. Робиться акцент на складні умови сучасної політичної кризи, що затягнулася в Україні. У цьому контексті здійснено моніторинг вжитих підрозділами казначейської служби України контрольних заходів щодо запобігання бюджетним правопорушенням в умовах політичної кризи. Акцентується увага на дослідженні залишків коштів на балансовому рахунку в Державній казначейській службі України в умовах переходу на систему дистанційного обслуговування [2, С.6].

Фінансову систему держави можна розглядати у кількох аспектах: з однієї сторони як сукупність фінансових інститутів, кожний з яких сприяє утворенню та використанню відповідних централізованих та децентралізованих фондів коштів для здійснення фінансової діяльності держави, тобто діяльності з приводу мобілізації, розподілу та використання централізованих та децентралізованих фондів коштів для виконання завдань і функцій держави та органів місцевого самоврядування.

З іншого боку (в організаційному аспекті), фінансову систему можна розглядати як сукупність органів державної влади та місцевого самоврядування, які здійснюють у межах своєї компетенції керівництво фінансовою діяльністю держави та підприємств, установ, організацій, що беруть у ній участь. Якщо характеризувати фінансову систему з позицій економіки, то вона буде значно ширшою і включатиме державні фінанси (бюджет держа-

ви, фонди цільового призначення, державний кредит, фінанси державних підприємств), фінанси суб'єктів господарювання, міжнародні фінанси (валютний ринок, фінанси міжнародних організацій, фінансові інституції) та фінансовий ринок (кредитний ринок, ринок грошей, ринок капіталів, а також ринок цінних паперів (фондовий ринок) тощо [3].

Система фінансів в Україні тільки з 90-х рр. почала формуватися як національна. До того часу вона була складовою частиною централізованої фінансової системи колишньої радянської держави і залежала від його фінансової політики. Характер фінансової системи в той час відображав характер самої системи господарювання і був витратним і неефективним. Екстенсивні методи господарювання, відсутність стимулів до високоефективного труда приводили до збитковості підприємств в промисловості і господарств в агропромисловому комплексі. Такі підприємства постійно субсидувалися з бюджету за рахунок більш ефективних підприємств, що підривало будь-який інтерес до добросовісного відношення і продуктивного труда. Регіональні бюджети і фонди розвитку підприємств формували по нормативах, певними центральними відомствами. Ними ж регламентували і використання цих фінансових ресурсів.

Фінансова система формувала споживчу психологію виробників, відчувувала від підприємницької ініціативи, від уміння ризикувати під час створення нових виробництв, від потреби цінити кошти, ресурси, розраховувати витрати на виробництво. Значний вплив на розвиток та сучасний стан фінансової системи має рівень функціонування банківської системи країни.

Розглянемо основні суттєві негативні тенденції банківської системи України, які значно вплинули на сучасний стан вітчизняної фінансової системи. Таким чином, ми бачимо, що ті негативні зміни у банківській системі, які відбуваються сьогодні пов'язані з одними зі значущих складових банківської системи: банківськими активами, депозитами, курсом валют, неплатоспроможністю банків.

Все це негативно впливає на стан та перспективи розвитку фінансової системи України. За допомогою фінансових показників, які представлено у Звіті про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2015 р. розглянемо сучасний стан фінансової системи України. Так, у 2015 р. до Зведеного бюджету України забезпечено 587,1 млрд. грн. платежів, що на 162 млрд. грн., або на 38,1 відсотка, більше попереднього року. До державного бюджету забезпечено надходжень 487,7 млрд. грн., що на 150,9 млрд. грн., або на 44,8 відсотка, більше, ніж за 2014 рік. Над-

ходження, тобто збір платежів, до загального фонду державного бюджету склали 486,9 млрд. гривень [3, С.53].

Проблема фінансової системи України полягає в тому, що, на жаль, вона не відповідає усім вимогам економіки країни. Це проявляється в тому, що існуюча система не завжди дозволяє ефективно та повною мірою акумулювати фінансові ресурси, а в кінцевому результаті – перерозподілити їх між різними її сферами. В результаті гальмуються процеси припливу інвестицій, що так необхідні для економічного зростання, знижується конкурентоспроможність реального сектору економіки. Хронічна незбалансованість системи державних фінансів в наш час зумовлені не лише систематичними помилками в процесі провадження бюджетної політики, її суто фіскальною спрямованістю, але й проблемами в провадженні податкової політики. Основною перешкодою в сфері провадження бюджетної політики є такий рівень видатків, що абсолютно не відповідає дохідній частині бюджету, а отже результатом цього є хронічний дефіцит фінансових ресурсів.

З метою підвищення доходності державного бюджету постійно зростає податкове навантаження, що не завжди має обґрунтований і раціональний характер та не завжди відповідає принципу соціальної справедливості. Країна характеризується нераціональною структурою витрат і неефективним витрачанням бюджетних коштів [3, С.54].

Таким чином, страховий захист фінансової сфери є однією з головних напрямів діяльності держави, яка дозволяє їй бути конкурентоспроможною у світовому просторі. Однак сучасний стан фінансової системи в Україні показав її негативні тенденції та виявив значний спектр проблем в цій галузі, які потребують негайного формування ефективних заходів щодо їх подолання. Наявність кризових явищ у фінансовій системі країни призвело до формування низького рівня фінансової безпеки України, що не дає їй можливості бути конкурентоспроможній на сучасному світовому ринку. Отже, проведений аналіз сучасного стану фінансової системи має практичну цінність щодо виявлення проблемних напрямків, які у подальших наукових дослідженнях можуть знайти методологічне вирішення [3, С.52].

Список використаних джерел

1. Белінська Г. В. Актуальні проблеми банківської системи України: причини виникнення та шляхи розв'язання / Фінанси, облік, банки. 2016. №1(21). С.2-3.

2. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку фінансової системи України : Монографія. / Волохова І. С., Хомутенко А. В. та ін.; за ред. д-ра екон. наук І. С. Волохової. – Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2021. С.6-7. 395 с.

3. Сиволап Л. А. Сучасний стан фінансової системи в Україні / Економіка: реалії часу. Проблемні питання економіки України та її регіонів. 2016. №3. С. 50-55. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2016/No3/50.pdf>.

Рак І. О.,
студентка;
науковий керівник:
к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Новіченко Л. С.;
Національна академія статистики, обліку та аудиту
(м. Київ)

ВНУТРІШНЯ ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЗА КРЕДИТНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Основою розвитку системи бухгалтерської звітності суб'єкта господарювання є розробка напрямів удосконалення внутрішньої звітності, яка є ключовим інформаційним базисом для ухвалення управлінських рішень управлінським персоналом на зацікавленими користувачами. Необхідність використання додаткової інформації з урахуванням запитів управлінського персоналу значно підвищує роль та значення бухгалтерської управлінської звітності підприємства. основний масив інформації про стан та динаміку погашення фінансових зобов'язань формується саме завдяки належним чином організованій внутрішній звітності, що надає більшу оперативність при здійсненні обліково-контрольної роботи підприємства. Внутрішня звітність підприємства за кредитними операціями є засобом формалізації вимог користувачів до інформації і як самостійна система виконує функцію управління обліком з метою збору, накопичення та надання інформації, необхідної для прийняття економічних і соціальних рішень.

«Внутрішньогосподарська звітність призначена для прийняття оперативних управлінських рішень, контролю, прогнозування та планування діяльності, а також для оцінки результатів виконаних рішень. Таким чином, слід складати таку звітність, яка б могла чітко показати стан всіх рівнів діяльності підприємства» [2, с. 68].